

Brüsszel, 2018.12.5.
C(2018) 8111 final

A BIZOTTSÁG AJÁNLÁSA

(2018.12.5.)

az eurónak az energiaágazatban betöltött nemzetközi szerepéről

{SWD(2018) 483 final}

A BIZOTTSÁG AJÁNLÁSA

(2018.12.5.)

az eurónak az energiaágazatban betöltött nemzetközi szerepéről

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére, mivel:

- (1) Az euró a nemzetközi kifizetések tekintetében széles körben elfogadott, stabil, megbízható és globálisan elismert valuta. 2017-ben a nemzetközi ügyletek értékének mintegy 36%-át számlázták vagy egyenlítették ki euróban. A külföldi központi bankok a nemzetközi tartalékaik mintegy 20%-át euróban tartják. Ez több, mint az euróövezet részesedése a világ bruttó hazai termékéből (GDP).
- (2) Az energiahordozók – különösen a nyersolaj – a leggyakrabban forgalmazott nyersanyagok az EU-ban és világszerte. Az európai energiapiacok éves kereskedelmi forgalma meghaladja a 40 billió EUR-t. A kőolajhoz, földgázhoz és más energiahordozókhoz kapcsolódó összesített ügyletek több mint 90%-át eurótól eltérő pénznemben teljesítik.
- (3) Az EU a világ legnagyobb energiainportőréként az általa fogyasztott energia több mint felét importálja. Olajszükségletének mintegy 90%-át, gázszükségletének pedig mintegy 70%-át fedezi importból.
- (4) Az elmúlt 5 évben az EU külső energiaszámlája átlagosan évi 300 milliárd euró volt. Az EU energiainportjának alapjául szolgáló hosszú távú szerződések túlnyomó többségét (becslések szerint 80-90%) nem euróban kötik, míg az EU energiainportjának legnagyobb része Oroszországból (kb 34%), a Közel-Keletről és Afrikából (kb. 33% összesítve), valamint Norvégiából származik (kb. 20%, amelyből nagyjából 50-50% a kőolaj és a földgáz aránya; a gázt euróban denominált szerződések keretében szállítják).
- (5) A tagállamok és harmadik országok közötti energiaügyi kapcsolatok gyakran kormányközi megállapodásokon alapulnak, amelyek közül sok megállapodás a kőolaj- és a földgázbeszerzéshez kapcsolódik. E megállapodások biztosítják a keretet, a politikai támogatást és a jogbiztonságot azon európai vállalatok számára, amelyek harmadik országbeli energiaszolgáltatókkal folytatnak tárgyalásokat kereskedelmi szerződésekről.
- (6) A kőolajkészletekről szóló irányelv (2009/119/EK) értelmében a tagállamok fenntartják biztonsági nyersolaj- és/vagy kőolajtermék-készleteiket. A készletezési kötelezettség teljesítése érdekében a központi készletkezelő szervezetekre, valamint az olyan kötelezett gazdasági szereplőkre támaszkodnak, akik a biztonsági kőolajkészletek és más meghatározott készletek beszerzésével, fenntartásával, kezelésével és értékesítésével foglalkoznak.
- (7) Az olajárjelentő ügynökségek által a nyersolajra vonatkozóan jegyzett referenciaárak az olajkészletek referenciaértékeként szolgálnak. E referenciaárak az egyéb energiahordozók, például a földgáz, valamint a kőolaj vagy a kőolajszármazékok

származtatott pénzügyi eszközeinek referenciaértékének alapjául is szolgálnak. A nyersolajra vonatkozóan jelenleg nincsenek euróban denominált referenciaárak.

- (8) Európában számos földgázkereskedési központ alakult ki, ahol euróban denominált gáztermékekkel kereskednek. Miközben növekszik azoknak a szerződéseknak az aránya, amelyek esetében a földgázkereskedési központok alapján határozzák meg az árakat, számos gázellátási szerződés teljesen vagy részben olyan olajindexált szerződéseken alapul, amelyek nem euróban vannak denominálva. Az érettebb gázpiacok esetében a kereskedési központok kereskedelmi forgalma meghaladja a ténylegesen felhasznált mennyiségeket.
- (9) A pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó vállalatok fontos szerepet játszanak abban, hogy a teljes energiaellátási értékláncban biztosítsák a tőkéhez, a biztosításhoz és a kockázatkezelési eszközökhöz való hozzáférést a projektgazdák számára.
- (10) Az euró nemzetközi szerepének az energiakereskedelem és az energiaágazatba irányuló beruházások terén történő erősítése elősegíti az uniós energiapolitikai célkitűzések elérését és csökkenti az energiaellátási zavarok kockázatát az általános gazdasági hatékonyság biztosítása mellett. Az európai vállalkozások szélesebb körű autonómiát kapnak, ami lehetővé teszi számukra, hogy nemzetközi kereskedelmi tevékenységük során kifizetést kezdeményezhessenek vagy kifizetésben részesülhessenek, továbbá hogy úgy finanszírozhassák önmagukat, hogy kevésbé érintse őket a harmadik országbeli joghatóságok által hozott jogi intézkedések kockázata.
- (11) E bizottsági ajánlás nem teljes körű iránymutatást biztosít az euró szélesebb körű energiaágazatbeli használatának eléréséhez, a fent meghatározott speciális követelmények tekintetében,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

Az euró szélesebb körű használata az energiaágazattal kapcsolatos nemzetközi megállapodások és nem kötelező erejű jogi eszközök esetében

- (1) A tagállamoknak elő kell mozdítaniuk az euró szélesebb körű használatát az energiaágazat területén harmadik országok vonatkozásában, többek között a két- vagy többoldalú nemzetközi megállapodások vagy nem kötelező erejű jogi eszközök – például egyetértési megállapodások – keretében kötött szerződések esetében.
- (2) A Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy a harmadik országokkal kötött kormányközi megállapodásaikba foglaljanak bele egy, a Bizottság által kidolgozott mintazáradékot az euró alapértelmezett pénznemként történő alkalmazására vonatkozóan.
- (3) A tagállamok és a harmadik országok között létrejött kormányközi energiaügyi megállapodásokra és nem kötelező erejű jogi eszközökre vonatkozó információcsere-mechanizmus létrehozásáról szóló (EU) 2017/684 európai parlamenti és tanácsi határozat (a kormányközi megállapodásokról szóló határozat) 4. cikkének (1) bekezdése keretében a Bizottság a tagállamok számára kibocsátott véleménye részeként rendszeresen felhívja a tagállamok figyelmét az euró alkalmazására. Amennyiben lehetséges, a tagállamoknak hasonló megközelítést kell követniük az energiával kapcsolatos nem kötelező erejű jogi eszközök tekintetében.

Az euró szélesebb körű használata az európai piaci szereplők energiaágazatbeli ügyletei során

- (4) A tagállamoknak ösztönözniük kell és elő kell segíteniük, hogy az európai piaci szereplők szélesebb körben használják az eurót az energia területén bonyolított ügyletek során.
- (5) A tagállamok által a 2009/119/EK irányelv alapján létrehozott központi készletkezelő szervezeteknek és a kötelezett gazdasági szereplőknek növelniük kell a biztonsági olajkészletek és más meghatározott készletek beszerzésével, fenntartásával, kezelésével és értékesítésével kapcsolatos euróalapú szerződések részesedését, beleértve a kétoldalú megállapodások vagy a bizonyos mennyiségű készletek megvásárlására vonatkozó szerződéses jogok (jegyek) értelmében tárolt készleteket.
- (6) Az európai energiapiacok résztvevőinek több euróban denominált, energiaágazattal kapcsolatos szerződést kellene használniuk.
- (7) A piaci szereplőknek meg kell könnyíteniük az EU-ban a cseppfolyósítottgáz-elosztó központok megjelenését és elterjedését a mögöttes és származtatott termékek árainak euróban való denominálásával, amivel a kereskedési központok alapján történő ármeghatározás szélesebb körű használatának elterjedését és ennek következtében az ilyen szerződések euróban történő denominálását segítik elő.
- (8) Az árjelentő ügynökségeknek meg kell könnyíteniük a nyersolajra vonatkozó, euróban denominált referenciaárak bevezetését.
- (9) Az árutózsdeknak meg kell könnyíteniük a nyersolajra és a finomított kőolajtermékekre vonatkozó, euróban denominált származtatott ügyletek további elterjedését.

Az euró szélesebb körű használata az energiaágazattal kapcsolatos projektek és a pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó vállalatok ügyletei vonatkozásában

- (10) A tagállamoknak és a pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó európai vállalatoknak ösztönözniük kell az euró szélesebb körű használatát az energiaágazattal kapcsolatos projektek és pénzügyi tranzakciók céljából.

Nyomon követés

- (11) A tagállamoknak évente közölniük kell a Bizottsággal minden olyan részletes információt, amely az ajánlás végrehajtásának állapotára vonatkozik.

Felülvizsgálat

- (12) A Bizottság az ajánlás elfogadása után három évvel felülvizsgálja az ajánlás végrehajtását, és a tagállamok által benyújtott információk figyelembevételével értékeli, hogy szükség van-e további intézkedésekre.

Címzettek

- (13) Ennek az ajánlásnak a címzettjei a tagállamok, a 2009/119/EK irányelv értelmében a tagállamok által létrehozott központi készletkezelő szervezetek, a kötelezett gazdasági szereplők, az európai energiapiaci szereplők, az árjelentő ügynökségek, az árutőzsdék és a pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó európai vállalkozások.

Kelt Brüsszelben, -án/-én. 2018.12.5.

a Bizottság részéről
Valdis DOMBROVSKIS
alelnök